

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan Minister Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Staatssecretaris Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties – Herstel Groningen

Van Versterken en Perspectief Groningen

nota Beantwoording van Kamervragen van EK-lid Kluit en TK-
lid Beckerman over fiscale gevolgschade

TER INFORMATIE

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000834720

Datum
18 september 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

Directie DFR, BZK
Ministerie van FIN, SZW, I&W
en EZK.

Bijlage(n)

Kamerbrief EK en TK over
Beantwoording Kamervragen
EK-lid Kluit en TK-lid
Beckerman over fiscale
gevolgschade.

Aanleiding

Doordat de schadeafhandeling en versterkingsoperatie in omvang en systematiek zijn veranderd, is er behoefte aan een preventieve oplossing voor fiscale gevolgschade. Deze preventieve oplossing draagt bij aan een verlaging van de lasten voor gedupeerden. Daarom zijn de afspraken in overleg met het ministerie van FIN uit 2018 gedeeltelijk aangepast, o.a. vrijstelling in box 3 voor vermogensrechten in het kader van het schadeherstel in het aardbevingsgebied.

Geadviseerd besluit

- U kunt bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen en versturen naar de Staten-Generaal.

Kern

- Deze brief is ambtelijk afgestemd met FIN, IenW en de directie Bestuur, Financiën en Regio's van BZK.
- Als het totale vermogen (in natura en geld) van een gedupeerde hoger ligt dan het heffingsvrije vermogen in de inkomstenbelasting of de vermogensgrens voor inkomensafhankelijke regelingen kan dit effect hebben op de fiscale positie en de toeslagen- en uitkeringssituatie van de gedupeerde. Dit wordt fiscale gevolgschade genoemd.
- Omdat het niet wenselijk is dat de gedupeerden (grote) negatieve effecten ervaren van de schadeafhandeling en versterkingsoperatie, zijn er in 2018 afspraken gemaakt over de compensatie van de geleden fiscale gevolgschade.
- Op grond van deze afspraken is het beleidsverantwoordelijke ministerie verantwoordelijk voor de compensatie van deze fiscale gevolgschade. De kosten zijn gedekt via de ramingen van NCG en IMG en verhaalbaar op NAM.
- Deze afspraken zijn als volgt aangepast. Trekkingsrechten worden vrijgesteld in box 3. Belastingheffing en verlies van toeslagen, bijstand en kwijtschelding van lokale heffingen door schadevergoedingen op de rekening van gedupeerde wordt zoveel mogelijk voorkomen (door gemeenten, waterschap, NCG en IMG) en wanneer nodig achteraf vergoed door NCG en IMG.
- Brief wordt ondertekend door staatssecretarissen HG en FIN en verzonden mede namens minister BZK en minister I&W.

Toelichting

Trekkingsrechten

- In het Belastingplan 2025 wordt voorgesteld dat tegemoetkomingen in natura (trekkingsrechten via NCG en bij herstel in natura, duurzaam herstel of daadwerkelijk herstel zonder onderzoek naar de oorzaak bij herstelkosten tot

€ 60.000 door het IMG) worden uitgezonderd van de rendementsgrondslag in box 3.

- De trekkingsrechten zouden zonder voorgestelde vrijstelling vermogensrechten vormen die in box 3 als overige bezittingen moeten worden aangemerkt. Door de vrijstelling hoeven gedupeerden deze trekkingsrechten niet in hun aangifte inkomstenbelasting op te geven.
- Hierdoor wordt er voorkomen dat er fiscale gevolgschade optreedt.
- Daarnaast zorgt deze maatregel ervoor dat deze tegemoetkomingen in natura geen negatief effect hebben op de toeslagenpositie van en de slaagkans voor het aanvragen van kwijtschelding van lokale heffingen voor gedupeerden.
- De reden hiervoor is dat deze trekkingsrechten door middel van deze fiscale vrijstelling geen onderdeel meer vormen van de vermogenstoets voor de toekenning van toeslagen en kwijtschelding van lokale heffingen.
- Deze maatregelen vervangen de voorheen gehanteerde afspraak dat fiscale gevolgschade door de beleidsverantwoordelijke minister wordt vergoed.

Onze referentie

2024-0000834720

Datum

18 september 2024

Schadevergoedingen op de rekening

- Als deze vergoedingen (geheel of gedeeltelijk) op de peildatum voor box 3 op de (spaar)rekening van de gedupeerde staan, wordt dit banktegoed aangemerkt als bezitting in box 3.
- Als het gehele vermogen boven de grens voor het heffingvrije vermogen uitkomt, telt dit mee in de rendementsgrondslag van box 3. Het rendement daarvan, boven de vermogensvrije voet, wordt gesteld op 0,92% over het meerderen¹ en dat wordt belast met 36%.
- Daarnaast kunnen er ook gevolgen ontstaan voor de toeslagenpositie van gedupeerden.
- Oplossingen: de immateriële schadevergoeding van het IMG kan op verzoek worden uitgezonderd van de vermogenstoets voor de toekenning van toeslagen. De NCG keert geen (hoge) vergoedingen uit vlak voor de peildatum voor box 3, waardoor de kans klein is dat deze vergoedingen meetellen voor de box 3-grondslag. Dit lijkt bij het IMG tot op heden nog niet nodig, omdat immateriële schadevergoedingen zijn uitgezonderd voor de vermogenstoets voor toeslagen en er tot op heden slechts een enkele melding is gedaan van het mogelijk verlies van toeslagen vanwege de overige schadevergoedingen. Mocht hiertoe aanleiding zijn, kan er in overleg met het IMG worden bekeken wat de mogelijkheden zijn.
- De NCG en het IMG kunnen daarnaast een financieel adviseur voor huurders en eigenaren kosteloos beschikbaar stellen. Hiervoor kan een aanvraag worden gedaan bij de NCG en het IMG. Ook is er voor eigenaren kosteloos rechtsbijstand beschikbaar. Als gedupeerden onverhoopt toch hun recht op toeslagen verliezen als gevolg van deze vergoedingen, vergoeden de NCG en het IMG de fiscale gevolgschade die hierdoor ontstaat. Dit wordt gedekt vanuit reeds beschikbaar budget op de posten schade door versterken (NCG) en onder de post fysieke schade (IMG).

Kwijtschelding

- Ten aanzien van de kwijtschelding van lokale heffingen van gemeenten en het waterschap geldt dat om te voorkomen dat een gedupeerde zijn kwijtschelding van lokale heffingen verliest enkel en alleen door de uitkering van een schadevergoeding door de IMG en/of NCG het volgende is afgesproken.
- Ten eerste is met de NCG afgesproken dat de NCG geen vergoedingen meer uitbetaalt rond het peilmoment voor het bepalen van de hoogte van het bank- en spaartegoed in het kader van de geautomatiseerde kwijtschelding van lokale heffingen.

¹ Het bedrag dat boven de grens van heffingsvrij vermogen uitkomt.

- Ten tweede, gemeenten en het waterschap hebben de mogelijkheid – als iemand niet in aanmerking komt voor kwijtschelding – om niet over te gaan tot innen als voortzetting van de invordering van de openstaande lokale heffing niet gewenst is. Deze afweging wordt op gemeentelijk niveau of op niveau van het waterschap gemaakt. Hoewel dit raakt aan de autonomie van gemeenten en het waterschap waar het rijk niet in kan treden, is uit contacten met de gemeenten en de waterschappen gebleken dat ze deze mogelijkheid in het geval van schadevergoeding door het IMG en de NCG welwillend toepassen. Gemeenten en het waterschap benaderen bewoners actief om na te gaan of het teveel aan vermogen samenhangt met de schadeafhandeling door het IMG en/of de versterkingsoperatie door de NCG. Als er onverhoopt iets misgaat, kunnen gedupeerden waarvan de aanvraag voor kwijtschelding van lokale heffingen is afgewezen, dit kenbaar maken bij het Noordelijk Belastingkantoor. Het Noordelijk Belastingkantoor is in de regio verantwoordelijk voor de uitvoering van de inning van de lokale heffingen namens gemeenten en het waterschap.

Onze referentie
2024-0000834720

Datum
18 september 2024

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	TK Brief	Beantwoording kamervragen EK-lid Kluit en TK-lid Beckerman
2	EK Brief	Beantwoording kamervragen EK-lid Kluit en TK-lid Beckerman